

Fortjættelse af
Folketsagen af

1852

U. B. BERGEN

Ms. 185/1

af
Svend Aglling

Om Bjørn og Ulvtag i stortiden.

Da de fjerneste Tider, ligesom, sål agmed de første 2. Deler af det
19. Aarhundrede, var de fleste Opvækkelse og Indvirkning blev over-
føremt af Bjørn og Ulv, at det var en Gæst, at den blev den Skæ-
de disse Rødder anrettede paa Bøndernes Heste, Gæder og Smøge.
Men antag i gjennemseet for Nordre Indvirkning af Skandinaviens
at for hør det er indledt af Bjørn og Ulv omtrondt i Heste. 16 Hæder og
60 Tæger, hvilket etatet, spænder og forklædt, end for høit opført.
I den de draktes som isor var udført for denne Plaguen, var den
i den, nemlig den store Hæder, som Draggend og lige ind til Hæl-
Kerig, hvor isor Bjørnen anrettede den største Skæde. Det vil sige vidt
iden Retning, at den navnte Drakt, drakte Bjørnen i Heste i sta-
ret 1823, forend den slok Aborigen Hov og Smøge. Begyndt af
Vægtning af disse første anstillede paa den bedste Aborigen, som havde Bjør-
nen dagligt Bille allejor, thi skæde det ikke om Dager, som benyttede
hens i Notterne til at besjige i Hæder, og kendt disse ikke med Hens hems
Angreb, som anrettede her de den største Gædder. - Men blev indt
til at anrette Hæder som hæv at Bjørnen i flidt Rleg og paa Dager,
seend at intet Aborigen maatte være indt i Formet uortet, men
at dette maatte gæves som dybt ned i Jord, der som man vilde være

fikket for den ublidne God. I den bemeldte Opas landel heerde det
vordt en few Torfsomene nedvortt Kikk og Brug, ad few snart som Bjør-
nen had so vist sig det, few enstilledes en Bjørnjagt ind over few Spiel-
Korvill indtil Dregsjund, idet man her lod legge at det Bjørne's Rytton,
for ad oppelis hemm atkomst, og dette hees flere gange ikke forfeilet sin
Hearsig, ad dels en few Bjørne few den Almene Almene skudte, dels
en few blone feuerde, few ad den ad en faadon i Skov, ofte for en
langer Tid her bleven bort en Steen, men omfiden blev Bjørnen few
Klog, ad den ender saget feerde sig at smutted i den tykke Skov, ad det
blev fjolnere ad man fik den few allest, for si den viste ad Erfaring,
ad ved Dregsjund blev i Rytton der vilde geve. Den en verra ad det saget.
Omfiden, du man indfew, ad few omne sag ikke var til nogen Nytte,
blev Almene mere og mere leegilvige for Dagen, idet ad few ikke kommit
te til Bjørnjagt, veget ad Konemeller skude few den Almene, ad
der hvor Bjørnen heerde vist sig, gildt Nebvorn tilfommed og fikt i Skov,
ven en Bjørne budstikke Kikket, hvor i heerde Dagen naer, og det det var,
fagter skude tagt fine Begyndelse. Men befulgt dog en gammel Kikk
i den Anledning, ad Almene few Opas landel som kind Borgens
Dag til, begynte saget ved Spilkerig og fortatte indtil Krue Dagen
Terilvoren hvor so afløst ad Almene der horte Skov Dagen til den
Hearsig feerledes Almene few Borgens sig i Spilkerig oftoner for
sagt Dagen, few ad Natten efter sagt Dagen ikke skalle von til
Hind for Krue Dagen Almene, der fortatte saget til Dregsjund.
Den en faadon Bjørnjagt few Opas landel, mindt for sigt 4 Geenge
hvor Kommer, ven det euellex Tidspilte, men og few for bundel med
Ligge, idt man en manthe enstapp Skud, til ender som heerde

Biops, og som Tolser heraf, blev en stor Del af Almuen, som jeg, ligegyldig for
Jeg, og for at indgive dig Respekt, fik man omfiden Tageren til at be-
kjendtgjøre det Kulde for til Bjørnjagt, og nu måtte Bønderne rigtig nok
fra og frem begynde Jaget, men de fleste kjendte sig ved, at yjømmentrække de
med i en formel Kontrakt, iagtet, at disse nu blev yjømmentræk, da det
jæst var i faadannet Traktat og Bjørnen tog sig til fløist under Jaget.
Omferd, der Almuen indfær, at disse den Kontrakt med etiden ikke vilde Rev-
ner med Helt, havde Almuen mange Spekulationer og hvorledes man skulde
blive Bjørnen Rvit. Endelig, efter mange Overvejelser, kom man til det
Resultat, at det bedste Middel var dog at give en Tien for Tien marker
til et vist Bjørnen hvor few Oceanlandet, der man en antag, at det var en Tien
en og alle var et faadannet Arbeidsvagen. At forskere en Tien for
Tien marker, var nu faadannet et af de hele Almuen nok Gaster, men det var
dog, few den Tid var det ingen Lst Jæ, der man den Tid færdig Dampskibport
langt Landfærd, der for blev det ufsæ for det første Kien et fornu Gaster, men
det Gaster eller nettere et Rjgte herom, maatte dog have indbragt sig i videt
Kredse, efter som der om fire Stund mælte der sig en fremmed Person,
som foregav, at han icke var few Tien marker, men at han ufsæ
foregav, at han det omfulte Arbeidsvagen. Om bemælte Person, var en
en virkelig Tien, var neppe tviligt, nok var det, at han kom til Spilkerig
i de første Dage af Mæi i Aaret 1808. Med den største Værlig
og Gyselighed blev Almuen maadaget ufsæ af Bønderne og Spilker.
vig begjæ, og efter at han havde levet flid few Almuen Bekostning i nogle
Dage, som gav han, at han maatte videt net Besked, om Bjørnen havde
jet Victorice, der few Landet, men dette benegtede af de fleste, der

Björnen i Tackfis is pleet vif sig for end i de Jule-tiden,
Jes, godt, jagde Finnen, naar han nie ikke et ket, skal han
is heller ikke mere komme her, men jeg maa dog tage mig en
Togs-tur langs Tien, omkring hele Landet, og dertil maa jeg have en
Vierismand, thi det er trist og træuet at vandre ellene langs alle
Bægtet og Nofs pæer begge Sider af Landet, men over den Linie som
jeg der gaar, skal Björnen aldrig komme, og skulde det lykkes,
at det er Selskabet, at det maaette pæerfulge Betaling for Trosset.
Almindt var Klug nok til at betinge sig Høestens pæer 4 Møceend, at
hvis Björnen ikke viste sig inden den Tid, Reindt han var sikker pæer
at pæer sin fordrue Lin. Som forskildt Betingelse om Gudstjen-
self vilde Trossen dog Knekte til Kontraktterne, at eker og Føtter
(Creatur vester) skal legge en Lot Leds til ham, for i de her efter
skulle vor befrielse for at træke i Kræng og Mark for at vage
vorer Creatur. Finnen vilde maa i Reiser niende i Strønder,
i følge med en Mand pæer Guarden Spilkeviser som Vieris, og blev
Reiser forst for langs Tien pæer begge Sider af Landet. Vistnok han
gik den Tid som pæer Sommeren for end Björnen viste sig, pæer
det var norud, at man var truet, at det sigel vilde lykkes, men om sigel
var dog Björnen ikke istand til at oppebie den forskrevne Tid,
men begynde sig Høestens pæer samme Mand som for her.
Nages Tid der efter, indfandt sig pæer Guarden Hornseth i Kræve
Togt, en ligende Projektmeget, som den forsvante, og forsvan
han, at han ikke allene skulde naar Kontraktterne det borte
for Björn og Led, men endog for Lindorm, som han ved, ligger

het tid og nordi. Mærkede. Næst besto det der næsten om i Geomettal og det og
i andre omstændige. Bjørnede seer i Geomettal, og Almuen end fandt sig i Folk
Ræds, end Delmed som om det var en mulighed, men havde truffet den
rette Alene, end som i mindst som om det var en Nyejornighed for at blive
seer hans Fortøllinger. Den fremmede beklagede sig, end beklagede Tone,
hvorefter end Almuen var blevet skuffet derover, at de havde truffet seer en
Teufel og Bedrager, som ikke for at give dem Komt, som han havde sig for
at ville udføre, og som dog her af, ikke til nogen Nytte udførte det
Hvor som han havde sig for, at skulle udføre. Men, sagde Manden,
dog som de nu vilde betragte sig til ham, seer er han just Opgiveren vagen, til
at seer de der Del af det, ikke alene for Bjørn og Ulve, men også for
alt andet i Ræds, som som Lendormen, og som i. Med Hensyn til
Bjørnen, sagde han, du lider det nu seer langt udseer Høsten, end det fleste
Antal Bjørne kunne have forladt Cyren, for at seer den Vinteren,
seer som seer han derfor, at det maatte opstøt til Sommeren, men du
vil han komme igjennem, og du skal se seer se det med den egne Gine,
hvorefter end skadelige det skal seer sig bort fra dette Land. At
seer Bjørnen og Ulven end tag til dem herfra, kan være en seer det
Sag for mig, sagde Manden, men Lendormen, som også er et skel-
ligt det, og som her til Vane, at seer det kommer som om det, hvor
der her sit tilhold, at det ikke der sig ind af sin Høst, og seer isig alt
hvor han seer komme til, jeg, sagde han, der seer vil udvolden
mig mest Bjørne og meget seer, thi jeg seer seer jeg seer
seer en seer seer seer seer, hvor med jeg seer seer, og en anden

Tingene i vorre Hæand som hun blev afskyt, jeg skrev
Du altid min hære Hæand som sål hem forst, fæulser ind til
jeg spær den vil komme mig for ord, du som vorre Hæand, og Duplex
hæd af standstræge. Den tinges hvormed jeg mener hem med, kan
jeg gjornesige Cider, det er meget Gæld, men hvor af den enden
sanger bestaer, fæer de ikke vidt denne way, men nogle Betingelser men
jeg kængte til Sagen og beslaer disse der, at jeg for det første mener jeg
have et Hæer for mig selv allene, men at der skæer og et forsvær.
ligt Sæg, som kan holdt om dette Ulyve nogle Gange vilde sende
over Sæget, for at sige efter mig. Deromt mener det oplønde en Stok
ild, hvor i gjornes jeg er vidt til at geve i Torveid, to er tre Gange,
indtil at Landormen om sin Rea take sine Skægt at komme af
Stid, og der efter at forlæns af Læerne. Den vorre Creatur
Kunde fæerleder indsmikle fra Fortølling med fæendert Eftertrækt, at
de som trivler om Sagen væer nok ved at tro, og I som for holdt fæer
væer for Lige og Sæet væer fæer Væe til at trivle, at det Kunde
væer nogle ideer Tingene, som skænder fæer eftertrækt Reliege Kunde
fæer stille. Nok væer det skænder hævde fæer Leilighed til at
tege skægt og iæger herte mere fæer hem for end det 2de Stæret
der efter indseer Væer, der hævde et endit Bæjdelæg i Kæer Sæg
hvor hævde gæer sig af med at nære Solb ved at indlille dem, at hem
Kunde med en fæerrelig Bælelæg indværd at de som fæer det
i Cæner. Men her gjørde hun den Betingelse, at hvor skænder i

Bjergden skulde fremmide paa et af dem opgivet Sted, medbragende
hvorfelst dem, seuledes, at hvor Ros kunde paa sig et godt Aabul-
tid Meed, led afsted, for end til haende Udvandringen fra Bjergden.
Men over et paa et Torsdag, togte Folket som paa, at først
her vi mistet mange Lam hvid, og nu skulle vi hvid Meed for sig
Kover med hvorfelst dem til Røisken, es val haart at paa paa,
men Kover es en flom Nabo, og enhver indsked dem bort fra sin Egn,
der var allpaa villig til at efterkomme denne Anmodning, og Kover
Meed Bjergden fremmide paa et Sted med haende hvorfelst dem.
Kovertraeren indfandt sig og paa paa det aftalte Sted, og bad han nu
Almuen, at den nu burde oppbejle til Røisflokken Korn, men da de
hvid stecet der es Meed og eger Røis Korn for Lyset, sagde han,
"Jeg ønsker nok at Kover es ind paa et ville forlure denne Egn,
men jeg skal nok paa dem paa Flagt, men jeg maa selv gaa op
Kover og gjøre dem lys, der paa sig Meed til ons op i Rov-
holter, og maa paa dem ikke mere.
Paa Kovertraeren der es ind var det isat Almuen som led for skellige
Tider var es mere gæddere es Bjørnen og der for indertiden Kover
enette store Guld og end Bjørnen, baade paa Heste og andre Kover-
ture. Jeg her tedegere omtekt hvorteder Egnalundsk Kover
omkring et 1814 holdt Alvejagt ved Dragsind, for at Almuen es
skulle komme ind paa bemelte Egnalund, samt hvad Folket es
seende Alvoragtning hvid, es for den Pind Christen Muller, og for
Her vil jeg omtekt es end indtaget, og Hensigt til at usjage

Belvæne af Cgner, og dette Forslæg uddgik allerford fra Bonden
Arne Priningstott i etæret 1827. Denne Plan omfattede
følgende Bestemmelse. Heres alle de Sejrdens, Nordalens
skuld begyndte Dage og de samme Begyndte Dage og
forfattede Jaget indtil Nordalens Cnem eller, med skuld der Cgner
Belvæne og det Nordalens og forfattede Jaget i for enes med et
oneen fra Gorkorabegge til Gorkorabegge. Nu skulde
to Gorkorabegge og forenes med Nordalens og forfattede
Jaget end paa Næst Dage. Imidlertid skulle Operalundets
almue paa begyndte Jaget ved Spilkervej og udsatke Mund
linia over hele Cland beg til Dage end, hvor der er en for
X Linnel horende almue skulle paa sig til den orrey Del af etat
Rea, lige som Nordalens almue skulle forfattede med
Jaget i Petronica mod Vest for at stode til de Gorkor, og alle
skulle have til Hænge af jagt Cland over Tjufesund og ud paa
Cland og paa den Indel side ved Kverne. I Begyndelsen med
men befulgte Priningstott Plan beede gik Dagen godt og vildt
vistat have gæret godt, Damerne vilde have lillagelugt Hæ
fjeldene medens Folket var modige og udrviledt, og Kommanden
Rejrdens og Almue Cgnerthule og Væreligden med Folket
blev troste af Jaget og Natter fulgte paa. Men nu havde Her
et Kommande udskrevet en anden Plan, som forenes og af
Jagtingen op i Røj. etne Priningstott Plan, der vist er.

var et forkeert hvesnaget skulle gøres ved denne Sag, findes til
Antonens Skrog, som ikke uden ganske Perntikke til Pernons
Ledsels, men befalede og pænelagde Comanden en hvor ifter
District at de skulde følge med Jaget og pæne at alle gite
ordellicke til. Men som sagt, det gode Beskiltet skændte
bær pæne Henrick Pernons Egefejdhed. Henrick Pernon,
som muligens kunde forestille sig at herved var en Meddelje af
vinder, fæes at hun kunde have 2 Juudanne Hornes pæne sit Bægt,
du her ved mørkede, at Folket ikke længe finder sig Vord pæne den
hvor allerede havde pæne, du de atog, at der var mindre forstjent,
Sag her netop, Pæne et og forvinder Pæne fæelids, et Co-
demonet for Lovjaget skulle være pæne Grundet, vord for Juudane
Hulle i Nutre Sag og som følge her af, blev Almuen nitte til
bestige Høefjdhene pæne begge sider af Nutroffind, du Nutten Rom
og Almuen var trod af det store Provot. Til bemelte Grund ind-
fænt bemelte Pernon sig, tillige med nogle andre lignende
Kasle, der fænt det blev omme at ginge sig Pæne endat Klive
Høefjdhene om Nutten i Mørkeskide og Læis, hævende med sig
Bægt og Indklæbber, i Henfigt at indlogge Læis naar der
blev jaget pæne Pæne vord for bemelte Juud Hulle i Nutre
Sag. Jaget Rom endelig til fivende og firdt, men ingen
Læ Rom frem. Du nu Folket blev ledig med hv om
som var skarsager til, at deres Bestrebber, disse Posture
storvord, for sig ender mislykkedes, vilde de af ubestemt
indfæ sin Hærme over Pernon. Han blev du, som vor

teligt væs, den fornemste Genstand for Almueens Hæd og
Proshæd, i for den megen indseer ud hvedt hvedt beslemt And-
pienctet for Saget til et fæu eibebrømt Hed. He wa tvæ
ikke komme i Leu, thi hvedt hvedt gjoft fæu hvedt hvedt
vist ikke komme helstjændet fra Leu. Aræ Grønning-
fotter hvedt imidletid bækk feg tilbage du hvedt fæu
Groskuegffjeldet fied Kunds Kule om, ad den om hvedt
oversteget Lønna af Saget, the Grønningfotter fæu fæu
du Sagens flotte Beskud, og dertil vilde hvedt ikke vore
Vidne til hvor liden Respekt Almueen vilde hvedt for
Dennebrøgmænden. -

X
Køgle stæu for end den om tætte Delvæug i indfæu, hvedt de al-
lende Almueen eide for Cidvæge Cædet, der vilfjæ Offis. Bone
fæu den store Hælv i den befættel Cidvæge Cædet den
fjorden Nordvæge stæu i Mætte Sag, Præstestæu den,
Løriglygten lillæ med en Del af stæu den som hvedt
Hæu hvedt stæu den lillæ, lillæ offis og istæu hvedt en
fæu hvedt Delvæug over bemælt Cidvæge Cædet. Guarden eller
næu den fæu fæu Begyndelse ved den i Cidvæge, og gied i
lillæ Præstestæu med Hovedvæu lillæ til den ved Guarden Cædet,
og bestod den af Stolper, om tæu lillæ som den in om tæu
lillæ Præstestæu, fæu i den en stæu af 2.5 eller fra
hvedt den, hvedt et fæu væu postet i Toppen, og i Begyndelsen
af fæu den millom Stolper om tæu lillæ eller fra den

konnte man en liden Træklo, der dinglede for Viaden, og almind
hieldt i den Formening; at Luens ikke turde gaa under eller for
bi af feudedal Singeljungel. Noll var Tilfaldet det, at han noorte
Almeie fra den omtalte Gaards vesten for Cedrey Eid, og den sturpeg
afseesje togge for Besig af Ulo, og ei bygde man mente Del idet
overfor omtalte store Uvejning.

Det horder ofte at en og samme Begerighed bliver fortalt paa
2; jeppere flere forskellige Maader, alle efter som Fortalt
enten som Hov eller Giarvinderne her opfattet Sagen. Men den
heste mangfoldige Exemples af Sagen i den Retning. Saa
ledes med Sagen. De femstemme ofte i Hovedsagen, medens
de i Enkelthederne adskilles sig i en og anden Henseende, idet
En den have som Hov i vore opfattet Sagen langt under
leder end en Anden. Saaledes af Tilfaldet medet der Sagen
for her af mig er fortalt, men som i Enkelthederne defferses fra
hvuden Sagen forteller rigtig her fortalt mig. Et af disse
Sagen omfatter Borgens Gaard. Opløbet blev 1816, og er det
naget forskelligt fra Sagen om samme Opløb, der er optaget
i min lille Sagsamling. (Foljeton til Aulesaars Bled.) Der jeg
der hovedsageligt støtter mig til femtende Dokumenter.
Her vil jeg fortælle bemeldte Sagen efter et samlet Hov
og Giarvinderne.
Til Hovtingen for Borgens. Måned i Aaret 1816,

indsendt sig paa et Overighedens som den thing siges at almuen,
men der vilde den vide hos Fogden hvad som var Broderens
sket og hvor meget den varige Skat var, den sidste vilde de be-
teale, men den første flot ikke; men herpaa fik Almuen
ingen Besked, enten fordi Fogden ikke vilde, eller muligens ik-
ke paa stueordet For Kænds gjens Deb. De Almuerne som de
var paa Thinget trængte de hært ind paa Fogden og begyndte
allmure og mere at blive hærstedte, idet den Cae sigte at
ville overgeve den Anden i drue Udtryk. Under denne Tiimmel
hørtes der en Stomme i Forsamlingen som sigte: "Den første
Mand som betaler Broderens skat skal ihjeltales".
Dette var et Ord som næppe Kænds teales, eller om end det inden
en Thingret. Fogden endres Lønning vilde sig de fra
Thinget ordet og gik frem paa Gulvet for at paa Tivolskale
for at om fra hvem denne Stomme og disse Udtryk kom.
Endskjønt de fleste af Almuen ved vidste hvem som udtalte
hins Ord, paa vilde de ingen ind med Sprøget. Endelig fik man
den 2de Mand nemlig Oluf Jacobsen og Knud Gud's Libus bekræfte
at det var Steffen Steffensen Emlem, som havde udtalt hins Ord
Fogden befalede de kommander strækte at med Lege 2de Mand
og find Steffen til Arresthuset i Kolding. Ved disse Optøer
blev det ligeform en Tids endstændt idet end Forsamlingen, end-
skjønt det gjordes stærkt i Lemyttern blandt Almuen. Postmed-
ster Peder Jonning og Peder Møllebær ~~og~~ de som for Thing-
bordet og sigte, Vi skeb var de første Mand som her idag

betaler Brønderens Skat. Der efter begjærdte flere Mænd at
betale, men der herskede en stor Civilis og en stærk Gjæring iblandt
Almueen over, at Steffen skulde blive existeret, men de vidste ikke
gæves hvad Mænd de skulde begjære. Flere af Almueen sagde der, at
det var ikke den rette Mænd som blev existeret, men at der blev taget
en uskjellig Mænd, og at de 2 Mænd som skulde vedes, vil komme til
at gjøre en fejsk Bed, dog siden at opgive nogen anden. At Gjæ-
ringen skulde have været existeret en uskjellig Mænd, dette Begjæ-
te sig næst, ikke alle i Borgens Tegn, men ogsaa i Skov og
Vedens Tegn. Almueen i Borgens Tegn kendte dog ikke forson-
sig med den Fejsk, at en Mænd af den Art, som paa det
Kæftigste vilde forsvare deres Fejsk, nemlig maffige Orlogge-
fen af Brønderens Skat, nu skulde fælle i Skat. I Jul 12 Mænd
fra Gudens med en Othringstæde fortryk i den Skoledning en Reife
til Brøndal, der Tugten var kommen hjem fra Thingen, i
den Hensigt, enten med det Gode eller Onde, at formene Tugten til at
give Steffen om dem lov, og paa Trifod igjennem. Tugten, som fra sin
Gærd, saa hin store Bæud som stærkt bemærket, vidste ikke
hvad han skulde gjøre. Nu han anede i hvad Ord de kom. Han
fandt det der for nødvendigt at skjelde sig indtil videre, under Tugten
at han ikke var hjemme; thi han kendte ikke vide hvad en opstod-
sig Folketale Rædde ville fortrykke sig. De Døme den Reife
ikke vilde leve til noget, blev de endnu mere oplægt og takte
som før; vi skal da ikke længere reise fra der til Fejsk, om den
nu Tug, vi skal se at gjøre en kort Trofs. Vi skal først ind til

Koldvieg og tegu Arstunter end og Arstuefjet, der vi ved, at henn
Johanno Koldvieg vil leveru os Nigla til Arstuefjet, men henn
fæer henn Folkets Velie, og et Ordigedra henn existant en uskyld
Regellom. Men, luge det til, deres fæer, det nyttelike for nogle
fæer henn, at indføre dette Hovv, for der henn Ordigedra og fæer
fæer nogle diop, men vi ville vore kiffommen og vore lige gode hulle
Men i Thinglæget, v: p: Ved Tillugekornaten fra Brundal,
blev det der bestemt, at der skulde fæer Bidstykke omkring
til alle henn i hele Borgunds Laga, med den i Thinglæget
Befaling, at alle henn af Laga, en hvis bestemt Dag, nem
lig den 18 Junee skulde fremme ved Arstuefjet i Koldvieg.
No. Godt fæer at henn vore en af de formeste Ledere af
dette Forlagende, der deres henn fra henn skrevet Bidstyk.
Her til dette henns Berømmelse. Den 18 Junee, en Lovers Dag
den 1817 fæer men fra alle Lagaes Kenter Bende og frem
skriv, fæer af Folk, lægt men end men men om henn,
en fæer en Godvordag henn fæer Almue og besige Bor
gunds Kirke, og alle Bende lægt i land ved Koldvieg, inden
for Arstuefjet. Der henn hele Almue var henn til Sted,
vare der Dag nogle af Almue som i Thinglæget over dette
deres Forlagende, fæer at der henn en lang henn, inden nogle blev
forlagende. Tro/B/ henn vilde vore fæer forfæetige, at henn
at end fæer Lora til Lora henn, for at henn henn henn
vilde fæer om dette fra henn henn til henn og indføre.
Lora henn henn hele Laga stæet henn i henn, og med Op
morskommhed betrekke hele henn ind ved Koldvieg, henn

Jegge dispe Talle end at komme derfra, og der blev Mand en vort færmigt
at skrottes ved, og der ikke blev bod til at komme, og her blev heller
ikke ved dispe meget Ufortværligt, jegge lod her sig der findes og gav sig i
Tumtule med dem, og hvorved her ender med dem færmigt alvorligt, at
det var et meget farligt Vork der nu havde i Tanker at udføre, men de
ligeform med alligt vilde i idag af Ansthuset en struktant som Præg-
hedon her ledet existere. Fornskriveren tog der Lovbøger, og umærkede
der, det Sted som de isor skulde vise Almuen der inde ved Ansthus-
et, end her fandt Lovbøger med dem med. Dispe Talle end blev
jædelig færmigt af Fornskriveren, at de ønskede gjorne at de havde
vort hjemme, og nu tilkønde gav de for Almuen her end Fornskriveren
havde sagt, og foresatte de der det bemærkede Stedets Lovbøger, og
bød om, at nogen vilde løse det omvendte Sted. Almuen færmigt
alle som en Mand, "Hvad brøjer vi os om, hvad den tykke Vomben
siger, skal vi gjorne os op i Aet, men vi er her færmigt en Mand, og intet
fortage her. Gudsmoder lid det færmigt Almuen, "Hvem en Ting
er nok ondigt, vi men ligger Forsigtighed, færmigt at de ikke færmigt
færmigt op. Men at hinc Talle end var inde færmigt Lovbøger, her det
Rehoben end i Kolhvig treed Ansthuset en Mand Johannes Olsen efter Nig-
len til Ansthuset, og her lid lod her som her havde Ulyst til ender, ind
alt for godt bifulde Almuen ender og forelægender. Johannes
gik i en fed Vandskrifte, kaldt Niglen til Ansthuset i Heunden
ender Kræfter, og der Almuen gik stærkt færmigt hjem efter Niglen, lod
her færmigt liden, end her færmigt "Nå min færmigt, Niglen for det ikke
I et Nå var det sagen som her Niglen end og her Heunden, og der
færmigt færmigt i Talle end, "Hvem Johannes her leveret os Niglen til

forlangte Erklæring. Nu blev det afgjort paa Rættensbetænkning af
Nagle fægt, at man skulde at det holdt med alle vore Amtmænd
som reiste ud over igennem Lørdag. Det var en stor og god Lørdag
Bred, det var muligens i Anledning af Borgerskand. Sagen her vil,
Du næste det ud, o: s: v: "Næ, frendt Jens fru Gunder Kumpen, Amt-
mændene brige sig vist ikke om det Lovet der ude, det var vist i Sagen
mellom Loning og Cornskriveren at her reiste. Det for holdt sig
reist herud som var fægt ved Kæmpe Kirke, at Amtmændene
reiste ud over til til Borgerskand den Lørdag, som fægt, og Lørdag
var der Trok og fægt i Borgerskand Kirke, og efter Guds tjenesten traad-
te Amtmændene frem i Cors Døren og holdt en meget skarp Tale til
Almuen i Anledning af den Hændelse som de havde fortaget.
Noget videre af Taleren, her Segnet glømt, her første Ord skulde
være, at her fægt den 13/3/1740: Ver, Ver, Ver Borgerskand Sagen
Almue, som her brodet Lovigheden og vil i trod Loven uendeligt.
Deru o: s: v: Efter endt Trodning i Kirken befalede Amtmændene,
at den 112/ Almind skulde komme med til herre Prostegeesteren, for
at give herre Iver paa et Spingsmaal som her vilde forelægges dem.
Almuen uvalgte den 112/ Almind til at gæerne, men Rind Kæmpe
at Neorne paa disse her Segnet glømt. Det første Spingsmaal
var, om Almuen var bestemt paa at jette albuget imod Almuget?
Hvor paa de frendt, at det uldvig her var det Lørdag Hændelse, men
de trode dog, at hvad som var gjort, ikke Rind her paa stor Be-
tydning, efter som det var albuget som for gæve, at Almuen var
uistædig. Jeg frendt paa Sagens Brev, fægt Amtmændene, at
Almunden, ifølge min Befaling, skulde jette paa fægt, indtil

at der ves fuldm Doms i Tugend, og Tugend med sig mit Brev 3 Dage ef-
ter at de havde gjort det Mesterstykke at tage dem tilrette og vilde trods
den offentlige Højtidelighed. Det 2de Spørgsmaal var; om de vilde efter
lovet i Kæld og Vespel møde til Forhøret, eller der skulle bruges militær
Macht til at bringe Mændene fra dem? Her blev erklaaret de,
at de ingen flugt Hensigt havde i nogen Mænd vilde vise. Der hengik
nu en lang Stund, inden nogen videre Bekendelse af dem sag, og Forhøret
blev ikke paa begyndt for end i Noget at uene. I sidste Aften
led, var der ikke Mangel blandt Almuen ~~og~~ paa de Sumtel som var den
ne Dag, end skjønt Tugnet blev ved at vandre, og blandt andet blev
der sagt om Amtmændene, at de vilde vist komme sig ildt paa, at de
forstærkede deres Forskyld med en fjerde og Fule, at mange især af Kvind-
folkene, excellent god, men end og besvimele ind i Kirken. Der blev en-
geeng været nealst. De af et Mønster paa Jerusalem Alene, siger de,
hvilket de havde ladet om i de store Talmehuset, i Anledning, om Jern-
løse Belønning v: pr. men i begyndt, og Almuen vilde holdt sig trost Rigt-
dy til en flugt Religiositet med i Støt og af Kristelig Orden, paa
var det Dag i Hensende til det historiske og politiske Standspunkt
frem uforvaldig ved denne Anledning. Som uoverfor et bemærket, be-
gyndte Forhøret først i alle udsat og uene, nemlig paa en Tid, da
Forskyldet foregik i Borgens Gader. Den fjerde Almue
blev ikke lidet forundret, da den en Dag blev om at flytte, efter at
have i sig et fjerde Gavn, blev opmærksom paa paa 3 store Bædder der kom
fra Vespel paa oppildet med Soldater, og fra alle 3 Bædder hørtes
at paa forføreligt Trommeslag, at det gjellende i alle Tider. 40 Sol-
dater, 1. Lieutenant, 1 Underofficer kom nu for at holde Vagt ind i paa

Tornskriverens quæden Tørst, medent Tørstind der skulde holdes.
Sineer Kom flere og flere Soldater med befuldberende Mændskeds
som blev castrostered pæer Gaardene Koldvig og Nørre, og pæ.
Tørstind blev fremmet, foruden af Tornskriveren og pæer af en pæer
Christieenice (Regiments-Overstermester Smith) og jo Løgenes Tør-
stind skædform, desto større blev Antallet af de alle om som anstæ-
ret, pæer af Anstættel i Koldvigen Længst pæer i alle Rindes og jæn
Rind til alle. Der blev der leet 2de Steen i Koldvig til Tuds for
de Gænge. Omfiden, der det viste sig intente Tegen til Nagen videns
Opstænd hos Almind, som Rindes jæn en skee stor militær Allugt
indvordig, blev en stor Del der af afskædiget, Rind pæer Tørst in-
vord af Tørstind fremmet, blev den militære Allugt stæuend som Tæst.
Tørstind vorede Længst ind over Vaaren, og mange blev dørte til Ste-
vori, og det efter forskjellige Tæder, pæer's til Gæer foruden forhold
vis Bøder og Omkostninged. Steen N. Gudi, som hænd skæret
Antkædelsform, blev dørte til Stevori pæer Linsten, men hænd var det
Rind i 8de Steen, der Tønning under Tørstind og Christieenice jæn Antled.
X ring til at gæer i Tørstind for hænd hos Kong Carl Johan som gæer
hænd hænd Tæder jæn. (Summenstil hermed hænd jeg jæn hænd om-
leed i mine Tøllsagen, om Oplobet i Borgearend. 1816.)

Geemle Tors Fortællinger
Der omtrædt jo Steen jæn Læder som Hæsmænd ved
Nøsten ind ved Læer pæer Gaarden Schølt i Gørskæst Tøyn,
en geemmel Mænd ved Nørre Tør, jænvanligt Geemleper, men
og pæer Gælvæ Tør Ræddet, Dette jænste Tilbogen end skæd

heer heerve puenel der af, ut heer i fine Volm ughr dugg Gladde ver minter
og gled, end Du neest ande stenede og vere bekymmed for Tromtiden.

Nu puenel Pers gamle Dage, puenel Dolk ofte Moors af at uflage
besig hos heer, og puenel heer til at fortelle om Tildragelser puenel gamle
Dage som isor angik heer egen Tids, alle som heer heerde vorit Di.
endnu til. Nogle af disse heer Fortellinger skal her med Dik, for puenel
som Lugnet Kun erindres dem.

Gamle Tid fortalte, at det var Gung et heer heerde vrel fromme puenel Or.
skrigspildet efter Hesten til Heubondenfer, og du heer kom ridende ned
til Geertens Schold, og Meijer Tuisen var borte puenel Gred og epiferte
med Soldatern, blev Tid var, Kommanderens heer "Dusk geve besig
og du slug de fine Geve ned. Markke, alle som om Moors, og derud slug
min Hesten af Bug og Keerted mig. Men med om Veien. Forste
Gung Tidet sprang op og skuld sprang op puenel Hesten igjed, sprang
heer ligst over den, Andengang sprang heer til, og nu kom heer stua
end puenel Markke til Hesten. Men du puenel Meijeren optilmig,
idet heer sagde, So det Gutter, det skal du se, ut Pind mit hee en
rest Markke uligerst. Gamle Tid var ogsaa Logdomand fine Vol.
on ughr dugg, og du skaldning fide heer en Dag Bred puenel Meijeren ut heer
skuld komme til heer, du det, som Tid sagde, skuld holdt et Mids
hos Meijeren. Den Dage Tid skuld indfimsig, heer du heer puenel vant
i Rjoggen fer, puenel ut et kom for end ender Dage, men nu var Meijer.
en aldeles ubestjend, heer sagde, ut Tid meente komme om Rjoggen
hans var itid i Gunge, Men det var om, heer Meijeren bestille
nig, jeg, ut Tid egentlig vilde fortelle. Ju! heer holdt puenel at

vies nagef Nover, som han heerde seent Soldatern til at
forro sig, thi her heerde seent indfort den Skellen, at Solda-
terne maatte forro hem som den horte sig Vag Nover, og var
Vorten ved Rneep, som blev allejonea et uferd Meeste.

Geerde Der fortalte ligesum, at nuet Soldatern skulde melde
sig for allejonea for end de reisde til Teshjia, men de altid med
omskuen Torriages til hem, thi heller faar de ikke Lov til at
reise til Teshjia. Kneid Høgh seer Langskib den, seer Der,
for end Ogang allejonea traffelig den Anvning. St. Høgh, heerde
nemlig leide sig Drog reisde ind til allejonea for at melde, at her
vilde reisde til Teshjia, inden at med hem nager Torriage til hem,
men her for fik hem eheller Lov af allejonea til at reisde. Nagef
genere traf allejonea og Kneid Høgh sammen ved Grskueys Kirke,
hvor allejonea indse Rytte sig for, at her ikke kunde give Høghs
Drog Tilladelse at tage til Teshjia, da det nu bester som Rytte
i Bladen, at de Reer seer Krig med Svastka og at det Reer
uden indvanding, at herne Soldatern ved Hæerden. Hæerke jo
Tærmien, seer Høgh, det er udvont under det. Thi Svastka plei-
er altid at vore flom i Teshjiden, det er allseer beere Die og
men Drog som skulde melde Svastka der, efter som de under
Soldatern her seer Tilladelse til at reisde til Teshjia, seer Høgh.
Geerde Der fortalte, at der ogsaa var nogle Lige Lidet ved alle-
joneas Opførsel. Tælede der fortalte her at allejonea holdt en god
Orden isid Hæer, og dette vil her ogsaa Reer vore Tilfaldet en
Tælede næst om i Bjergene. Her var derfor Langvælle.

fornuuet med den Rikkes som Landdomme seer Scholt haer,
idet do hør Sund og efter strig ied til hemm Blind- Helge for det,
iido ved Nøstene Runds fjære og dunsu til lunge iud seer Nøstene,
og neer do du strig hjem, seker do og fjæreid m idom do drage New-
jorens Hils forbi. Heer grændid forfor lange seer hvorleds hem
skuld seer hemm litta Coser. At byid en Flok Runds Bronze Stok-
Red, viste hem vilid vore et unyttigt Sæpund, hem slag forfor ind seer
en anden Vi, nemlig et fræstille den et Spetakel som Runds indjæge
den en Skrot, og dertil benyttid folgende Allidid. Heer hemd nem-
lig et Tor Stikker af do seer Runds Hæsker, gjorte af Tupir og givne
et skellige skurid, seer et neer m en snak dem seer et skonestes for-
ved, do seer do seer hosligt ied, et det var som skajvæn for sig,
et m en dermed Runds skromm den Ond, og hvor dem hem nager Riks
Rels, seer Runds intet ligw hem mere end dem Dægt. To Menesker
fild seer ledid ifind sig hvor, en seer en Dægt, og do seer sig hem et flid
Trafid, hvor hem slag Træskb kongerin og mid disse Aparater skulle
do begind sig ied seer Veien neer Landdomme Rom tilbage fra dem
for iido vid hem Blind- Helge. Do sette sig do seer lida ved Heeren
et vid Veien, et hvor seer sin lida af dem, det id og holdt do litta
imellem sig. Neer do du marker et Tolget Rom, sette do id seer
Bronserint og dem blew lida lyste op i disse sole Rikskald og do
det var vid omid skat, var lynet der og, seer forfordelid, et flere
ifor af Tigran besvimeid og do vore af Tolget betager af en seer-
den Ridsel, et do lida hvor sin Vi, og Besiget hos hem Blind-
do Helge ophørte for stids fra den ferrom Tid. Blind- Helge,
for var en ypperlig Spillemand, mætte fra den Tid, seer et.

lene med sin Tiul for Oftertiden. Sen lene deer alle gjente
Gamle Der i Gudæen o Borguend, Sagen, og fra deene heem alle and.
Domsted her man usseu et det Træfegn om heem, som nu vilde lu
de heem selv fortolle. Jeg vus, sagde her, ikke vilde den gang heller
jeg, du jeg gjente man Husbond i Gudæen. Jeg ved det vus en
gang jeg gik og kjend mig og syntest ikke at heere noget videre at
iidsatte, seer jeg til heem Husbond; Led os reis iidspeu
Sjøn sagde jeg, vsjör ingen ting iidspeu Sjön sagde her Husbond,
os heer ikke noget heem Anglene vus, sagde her. Der Reer vol bli
ve Sagel der til, sagde jeg, led os leue seer. Gaud, sagde her Hus
bond, os seer tege Honströingen, seer vilde vi seer iidspeu
Sjön. Seer gjörde os. Viset vus godt og Sjön vus bliske stille, men
seer syntest jeg et Gjempemænd roede ikke seer det tag noget blom,
du seer jeg usseu Rom topten og sagde til heem, os din Oge.
X ~~Se~~ is sag heer nogle Alendree, men jeg syntest et det sag ikke noget
net sag med Revingen heem. Seer seer jeg usseu Rom topten
ejjon og nu sag jeg heem i Træikneven og Rasteham eller i Rom
os, usseu sag jeg selv Gjempemænd og roede seer et Toofen stod
som et heubondt Töndubond frem vus et Sjön, og det förste jeg der
ifter gjörde, vus et jeg Rastede Anglen min, det vus seer bliske som
en Sol, og seer drag jeg med förste Reid, os Ströje, og nu heer
Rom ind i Breuden stjörte der iidspeu en Sjön, Ströfild.
Seer sagde jeg til heem Husbond, Det heer du seer, sagde jeg. Os nu
feskede vi, og det vus med Reid, og det syntest heer Husbond, et det Reer
vur bred at heer flige Güter og is det seer vus et is seer Lov, the heer

saede, som fandt ud, at hun blev heft flere Gæster som hun ikke havde fundt
en Lijfshulle af, for hele Sommeren.

Engang medens gamle Per gjente i Gudsien, og iinder en Turinde om
Lilhvittens Kamploget Hæieyde i Kærne hører, fortælte hun følgende
Fortælling. Det var den Gang jeg var i Polskule med henns Husbond
til Bergen om en fine Fiskerens, seer lod hun et Rom i Bænder
være tomt, for at Hæieyde der, skulde henns fine Fiske, naar
hun kom ombord med den. Vi mistede det strax, seer Bænder med
hun havde seet sine Fiskerens ombord, og jeg blev godt vændt den Gang
som vi var komne ind seer Skudhavet, der Bænder miste vor Spreng
ind af Spræet, og at Hæieyde holdt den fast seer sine Fiske, alle
lige til vi kom til Bergen. De blev alle seer forstille dem, at det
et Skæfter i de Skuler, seer gamle Per til.
Efter Hjemkomsten fra Gudsien gjente gamle Per et Par Aar seer Gæst.
Den Skæie i August af samme Aar. Op sig den i Skæiebryder hørte den
Tid i Tolleskub en Skæie med tilhørende Ruder, steand ved den seer Rude.
te Portthöl i Solvise liden, et godt Skæie over for hænden Solvise, the der
var det fjelder ud Avorne om Vintene standsted af Frost, der den Dyle
Portthöl blev aldrig gjennemtrængt af Skæie. gamle Per skulde en Gang
seer Avorne, men seer hun blev for et feldseel af den Skæie skulde som
spigide alle seer ofte der, og her om vilde vi lude henns feldseel.
Henns jo, saede Per, jeg skulde tro, jeg var for omme der seer jeg. Jeg skulde
de mule der en et seer den Avorne ved Portthöl, som mule
Alle om i Skæiebryder eiede, men det blev ikke om til, end seer det

Udtraad omtrondt til Middnat. Du begyndte Arøen at ville standse,
og du fattede jeg ude en Døren og recubte udi Alørket og fæd! Vil
Du at jeg skulde komme udi, og løp Tuder voro mit for Takke! Ni
lionede Arøer og gibe en liden Stund, men en few begyndte den at ville
standse iggøn. I ude hende jeg den store Leage Kræver min, du tog jeg
i Huanden og gibe op few Arøer hentaget, og der few jeg en stor svært
mord Ting der borli Ræstede jeg Kræver, og du hørte jeg et few for-
fordeligt Arøer og Brød, og om Morgenen du jeg opsigte Kræver,
leede der fjørst Beskræfte few Kræver, men fra den Stund har
man ikke Rimmel fægt few, at nogle har spjægt ved Forttællere.
Georne der var stor af Vægt og som Følger her up, few hende hæn
et godt Udseende i few Volmægte Sæge. Engene fortælle hæn, at hæn
i sin Hærbonds Sted var i Alskule del et skjødt Kong Christian
den 6te, du den few few norske Risp den 1433, duz over Cidvige i.
Det og der few til Alesund. Vi ville og few den Gung lude der folv for-
tælle de normere Omstandigheder viddenne Beskræning, og fewne til few
være Born og Rneget det om.

Om Takke ved, begyndte der sin Forttælling, som Kongen vorden
few, og recite over Cidvige-Cidvige, spiste Alidug i Cidvige, duz der few
til Alesund hvor hæn tog Herberg few Brænholm, hvor hæn med
Følger meeente forblive i 8de Dage, for med det stogt Vind og Alidvind,
thi hæn vilde tage over Drengvidt, men en vid. I Kongen var nu
few en Alidvind hæn. Hæn var nu et Meneste som hæn stogt et be-
lde, men der var few nogle andet Beskræ som fylete med, og jeg
fjæntet et det var som en Gids besvættelse. I Bunden kom det

nu vorr pæue en Moander, meer man bare fækk som ætt Skitter, men nuur
de Rom pæue Leand, og de ikke vilde geue, der var det nu reel need lød, thi
det var ikke Vi over Eids vij eint den Tid, men vide, men man ætte der
for bare dem pæue en Bæue, æt lige som vi iidi Gudra bar Robertere,
eller Teskolo af pæue Marka i Steempet, den Tid jeg jente i Gudra.
Disse Bæuer, hvor pæue vi bar dette Kæstrie pæue, var man ætt
ro, og man ætte man, men vi bar, legge Bæuer man pæue vorr Skulde,
medens disse Steecture fæd i et flægs Stole over pæue Bæuer. Jeg
Ræu, jeg de Gamle Tid, man ætt af Trimenor Tisen om Hjørshavn, ad
jættent Ipetakel man ætte vorr i Præg det med, men man ætt
jætt: "Jeg fæue det Told som Kænd geue, men dag pæue Høndis lød
jeg bar." Det æt ændækele som skulde skjæfne til Tid, man ætte
vorr af de Udvalgte, og det for man ætte jeg æt fæue vorr med man ætt.
En Moand vor pæue pæue Aet pæue Stringer her Tidet Høningdal, og jeg vor
en af de 2. Moand som fæd pæue Kjømpetætt, og fæd jeg pæue Hjørshavn.
Nuur jeg æt ættent Aet man ætt, fæue vorr Tættætt, æt jeg vilde tage et
ættættætt fæue det Kænd vif jeg æt jeg vorr Kætt for mig, og idet jeg bar det
første ættættætt, flæp ættættætt. I den fæue hættætt, æt jeg stættætt
iidi Gudra, tvorr over Kjønpen, og den Bæuer ætt i ættætt fæue æt jeg
vor kom ættættætt Bættættætt, der pættættætt æt Gudra æt i Bæu-
vor ættætt. Det fæue her som fæd bar i Skitter i Høngen, fæue mig,
idet her fættætt. Den Kættætt æt jætt ættættætt til æt fættætt pæue
I den her.

Ånmerkning.

Ættættætt, æt de flættætt æt Gamle Tid, over ættættætt

Fortællinger hore fangfjærlighedens Tægt, en Dag Fortællingen om
Kong Christian den 6te Rejs over Cidvige indt og videre Rejsen til
Alesund, meget mistænkelige, der den Rejs, ifølge et andet Sægt som
jeg her berøttit emine Tolkfægt, der emnd siger, at Kongen reiste til
en reent Hærens til Alesund. Det fæst udfæst stæu ved sit Vord, ind
til men Rejs fæst efter nogle niere Rejsjornaler. Ved et Gæmle der
omtaler, at bemelte Konge spiste alle Dage i Cidvige, og her udfæst
pæu Velstæu. Dette rejs som bekjænde Kong Frederik den 4de 1804. X

X
+ Si Rejs forsværet Opættelse i Jorden den 1804.

Efter at Engellænderne i Arent 1804 her i D. vortægt den Duns
norste Hærens, vordet at Kronprins Frederik den 5te Hærens over
Hærens Tæle orklæret Engellænder Krig. I Alesund her op, trakke
men sig det mæligt, at nogen af disse mange engellætte Orklæst Riber som
Kæmped ved vore Ryster kunne ville give Lundgang for at vore og plig
der, og for at afvæge dette og give den Alværd som mæligt, blev der
indrættet Hærens, der skulle ligge i Hærens ved hvert Indløb pæu
Hærens, og vore der skulle enhver et Alværd vore pligtig at forskuff sig
i Værbæ, enten en brægtet Bøst, eller i Alværd der up, en Sig,
som bestod der, at en Trostang pæu 3 Alla skulle stæu en stor
forættelse i Cænder. Hærens skulle dog herre Og til begge Sider,
og herre en Longe af 12 Tommer og med en forættelse over Hærens,
i Cænder hvor Hærens fæst. I Alesund Værbæ mætte hvor Alværd
fra 16 til 18 Arent gemmel indhæret, hvorfæst der mætte fæst her

til forskellige Steder og Tider i flere Afdeelingen, for seer en hver Mand at vore
sig i at berige sine Vecen Districtorn langs Iokunden og et Afde
inde Landet vore deller Divisioner med en Division Capitaler og 2 Regi-
ons Capitaler samt 6 og 8 Rodmond. Divisionerne vore ikke alle lige store,
thi der vore meget Hæffu til, hvorledes Mandskuborne bekrømt kunde findes.
I nordre Rodmond var Tøstet Hjelstrup. I sønderste til Grønsag Division Ca-
pitaer for Grønsags Forstogjeld og Skive Laga. Høndsborgs Dyrholm i
Dronnen for Høndsborgs Forstogjeld og Votne Laga. Tøstet Tøstet som
I Sønderste for Borgens Laga. Her Høndsborgs Høndsborg for Høndsborgs
Forstogjeld, v. p. I nordre division vore der mange store Dyrholm og
nogle mindre splidte Mand som stode under de nordre Capitaler som Dyrholm
befalende, seer som Høndsborg i Vestsid, Høndsborg i Vestsid og Skive
i Tøllønged. Høndsborg Over og Underbefalende Røstet sig Uniformet,
med Sabel og alt Tilbehør, seer at deres Udsende vore som en Skiffet.
I nordre vore endige et Mand, seer her midt i from, enten i Guld eller i Sølv
meette høre et Høndsborg som skulde vore at hun hørte til Dronne-
lands forsvaret og ikke til nogen Røverbund, og Morskot bestod deri, at der
forstod en Høndsborg seer Høndsborgs venstre Side, og Høndsborg var rund af
røde Side med en hvid Side Mitten og af Størrelse 3 og 4 Tommer i
Diameter. I Grønsag og Skive, Iokunden Laga, kunde man bedre
vare under Guld som efter de egentlige militære Stæter, Iu der de nordre
Lagaer gaves mange alle, som vore indteente som Soldater, og disse
bleve de egentlige Ledere af Mandskuborne under Guld som. Seer
leder i Skive Laga var Seer Engelrikt som Høndsborg, som ledigere

herde tjent som Soldat i Kriget ved Kongeriget, her ved Regiments-
 Kapitein, skuds Skude, der herde tjent som Cornet i Bergen, ved
 Hæitungs-Admiral, Genset Skudevilde og Jevle Gornseth, begge
 iij tjente Soldater, vere begge i Rodemad.

Tegnet, hvormed man skulde i Hæft sammenkalde Almueen,
 meer nøgel fientligt skafede viste sig, ved først og fremst de gamle
 vedligeholdte fænkulde Veter, hvis Opvands skreves sig fra Kong
 Hæitkon skelstem for store Dage, og hvor vidt den Indretning i gammel
 Tid var gennemført i det hele og end, her man Oplysning om i J. Oleis-
 Jens Bætt^{Swegge B.} over Kongeriget. Ved den her omhandlede Tid, at
 en Vete seer sig selv oven for skelene, en stor seer sig selv oven
 for Solen og bestod de af sammenfattede opreiste Troslager, hvor
 omellem var opfyldt med Nødder, og tilberedning for de Vægt-
 hævende, ved det hvor opfyldte liden stue til sig i om det Veis.
 Men de Erfaringer lorte, at ofte ved skelene (Druer)
 fændred ~~at~~ for Omegnens Almue at blive ved mere Veter blev afbrudt
 seer opfyldte man i Steden for Veterne de skelene Bluspire,
 og det seer lavere Sten og et større statul. Til dette Tiemed, be-
 nyttede man gamle ubrugelige Tjens lunder opfyldte seer et høit
 Stillede seer Steden, hvor de Kiende viste sig for et store Bygdelag,
 meer de blev afbrudt. Iulden var en af disse Bluspire opfyldte seer
 Skerel i Skarvegnos, en i Vegsund, en seer Skindt, en seer Fjosp-
 nrope, en seer Væset i Vatae Sagen, og lige dan seer seer fra
 skelene Landheimet, beude i djettoner sønden for Olesgaard, som
 Skerel var J. Christens Lorne Aug. 26.

anden for bemeldte G, hvor de fuldt mest i Gineas.

I Aaret 1810 bleve disse femtlige Blesfyer 2de Gange eftervirkte. Den 4de Junis Gengværsed en Onsdag fæm Færmedag, medens Gudstjenesten holdes i Hvide Kirke. Troens L. Birkeland havde nemlig bestyret Trokæstolen og havde begyndt at entomere sin Prædike i Hvidskubel her omtrindt i Kirken og med H. Klokken ad Blesfyren fæm Tospændsel brødte. Klokken skævede største et Tusend Ageres staldning, gik der med op til Trokæstolen og leverede den til Troten, og efter at have haft Indhol. det, sagde han med høj Stemme "Blesfyren er allerede brødt, Almue i den Kirke blev nu ligesom lyslugen og ikke blev Kvindfolkene skædskegen fæm et deres Hænder og hævede allerede den Almue som nu fæmfulgte i det Almue i største Hæst trængte sig ind i Kirken. Nu var det som givet, at Engelmanden havde gjort Landgang. Oplede i den i Borgens Laga, thi derom betøvende man ikke at spore hændelse om, og efter deres lidelige gæm i striget, maatte Almue af Hæst, som det hede, som led i Hovningdel for det gik ned, for det fæm om Almue i samlet Hæst, at Laga ind over, for at se hvad som var fæm stude, og i Tilfælde at hæv Trovne havde gjort Landgang, at gæve hæv bort. Omvendt skjønt nu havde sine befulede Lægen i Hæst, fæm skælle og fæm hæv med hæv 4 Dages Niste fæm Trosen, og et stort Hæst af Almue i disse Rørhængsteringer mæglede Hæst i Ords beglavede Trostend, og som Følger her af maatte man nu hjælpe sig som med bedot Hæst. Hæst Hæst skælle den tillæve at fæm Hæst af Hæst og Bærmed sammen, med nu maatte man op gæve at fæm dem, thi det led hæv om en ikke Til, men maatte Røge som

lige som man kuger under alle baller, og lader sig ikke pæne hvor
for alle, thi alle veedendigtigt alle skal man ikke lægge i
De leger som de ikke veedendigtigt, det vil sig, alle skal v.
vor G. det, skæde og saa følger med, the dog skulle pæne pæne
Den og Tiet, medens at de vore gjord det som Engelsen under.
X Kiefern Endmeel, blev den gang dog ikke langere til Høning-
del, thi i dem det hvede pæne bedste alle indsket sig pæne pæne
den, som det alle i den pæne, at Tæne var forbi. Borgene
derimod, hvor Verplet og blev givet tidligere pæne Tæne, forend
alle Folket ender var kommet til Kirke, færdig at alle
meere med Tæne til alle, hvor Samlingstedet fandt det
pæne Tæne, hvor og saa med Tæne Tæne fra Tæne
den med det alle Tæne Tæne, som. Hvil alle indsket,
færdig Tæne, som pæne hele Tæne Tæne, gik nu pæne.
Tæne, og pæne mange Tæne ender her, at alle Tæne fra Tæne
nor, lige op til Tæne var pæne opplyst, at der til Tæne var i.
mælt for at komme iland, og her under Tæne, frie Himmel holdt
Folket i den hele Tæne, inden at nogen vidste at Tæne om, hvor
til et færdig Oplysning. Om alle Tæne kom man dog under
Vier om, at Tæne var oplyst, og her alle stændte nu efter
Hjimmlet. Dog for at man fik det i den Tæne, som man alle
alle i den Tæne, anført af H. Tæne, den Tæne Tæne
og Hvil var her Tæne Tæne i Tæne, for efter, for at pæne
nægtig. Biskop om hvede som Tæne var Tæne til at Tæne

var bleven brændt. Det viste sig da, at et Engelsk Orlogskib, der
langt havde været inde ved Havnkanten, havde i sidste Jor
der havde været inde til Havnene, og der nedbrændt en Sollegræs som der
var opført, og der efter forfulgt sig bort.

En undersøgelse det samme Aar (1810) blev ogsaa udført, og
og alle Nærværende Mænd skulde møde eller af Sted, dog først
ei heller den næste næste Tid, end Lige Mændskabet og nogle
Personer, som var stationeret i Stadsen, og som skulde med disse
begive sig ud til Alstedengen for at opsøge en Engelsk Torv, der nogle
Dage havde været der i Trossen, og som de luvde der med Havn-
beholden, som Engelsen havde rigtigt nok været fra med en strykket
Norden. Tilføjet var der flere, at Bændene ikke kunde være
sine Havnporte, og skulle ikke jule der nogen Havn. De søg-
te i den om Gode, for at komme ind at Bredt, og de andre
blev med deres og Lige skulde som alle kunde for at være igennem
Trossen, og det var til at dette vilde gøre Længden ender ved
Gæstene Hjør eller Gode, men de søgtes her var mindre, og mindre
de ikke Havnbeholden at bruge sine Havn, og som Torv skulde
ikke frægt sig nogen Trossen fra disse Bændene, som havde forfulgt dem
inden om Gode, og ikke lovet et Skid, dog sig ei heller i vare for dem
nu, hvorfor Bændene nu for vatsning gik sigt op under Skibet,
og gav dem, alle som engang sine glatte Læg, og Torv skulde sine
om i Havn og Havn, fult til Havn, efter, som man seest, at have
fulgt flere Gæstene, dog havde man ikke andet Bredt herfor, end

at man ved Viene til, at skumsrubet pæw Kibel muette
begjærd, og iophørlig forlyste med at pæmp Kibets løns
for Di, for at det ic skulle firkæ.

Mer om Stovtthore.

I mine Fulkefægn her jeg omkult Aug 137, I en fæerulth Stovttho.
so og Sagat om hum. Nylig her jeg heft staledning til at Rjorde et
omid Sægn om, at det skulle vore en Thorsten Bugtindes søn for.
fattede I en omkult Gævskrift til Thore og ikke Nils Fleutte. I en
dette Sægn, ligesom oplyst i det forrige, vil jeg her nævne dette, fæer at
man hævde, at Torstjella ikke er fyndelig stor.

Engang vilde Thore Thorens Njornevej her Nils Fleutte til at
løse for ham, et Brev som her Thorsten Bugtindes skrev til ham,
og som her, medens her lovde vilde ham have det pæer Kiste læget til, og
næer her ved Di, skulde indholdes af Brevet sother pæer en I en Kompen
Gævner her. Brevet er fæer udklæet, sagde Thore, I en her Thorsten
bræger fæer dunn vakkæ sofod Njostaver. Jeg her bedt at skellige
om at løse det til mig, sagde Thore, men I en her begjærd om et Løst her
I en her løst det, og fæer er jeg bliv en lige Klog pæer Indholdet. Jeg
skulde yjorne løse det, sagde Nils, men næer I en fæer hæv Indhol
det, fæer vil I en bliv fæer gæd pæer Thorsten, at I en vil komme
til at fæer ham for vore, hvis I en skulde troffe ham, thi det er
et vret en meget geneneat Gævskrift, og pæer I en Kiste læget
Det skal I en fløt ikke hæv det. Det liden fæer ledor

Thore Thorens Björnevig
ligger her i Skie

Den største Pjelm i Verden var,
som Guds og huss Alend vante.

Hev ligger her til evig Spid:

Den evnskeerne Jode,

Platengen Alend hær gjord god

Mi Gudske Lov hær Jode.

Hevns Vendingomend ved denne Grav,
her hviler Thores Grav.

Alend hær hærns arme Jode blev uf.

er Gudske Rjodt allene.

Jeg tror først ikke jeg vil, at det var pæne Grænd uf, at hær hærns om-
get Lovskab til Dig, at hær gjord litle Verjet til Dig, men bare i
Horsigt, at pæne Nægt at le til, end Rjodt Det er groot nok. Jeg sagde
Thore, hær jeg bare ior Ræbater, pæne skuld jeg hær givet hær en
færdens Feilng at hær skuld ihukomme pæne.

Peter Hængsen.

For 50 Aar siden, hær en lang skarotke pæne Gaarden Scholt
i Orskæg en Alend ved Neve Peter Hængsen. Forinden en driftig
Gaardbrøyg, var hær tillig en indmarkel Romaget, men det forn-
isot, fætte Pæne pæne hærns gode Ræbater, var, at Peter Hængsen
var en netskæffer og gudfægtig Alend, der hær lillige iugtlug end

seesken Orden, ist Hiesse age als sil Vesper, al de Dronge som tjente
hem og vilde drage Nytte af hans Exempel kunde herud gode Tid af for
sin hele Trostid. Han var en stadig Kirkesanger, dog ved ikke jeg
meget for at hans Trosternes Taler, der de de Troster til Prædiken som
Tider nu især skændtes skulde lytte til, forekom hem mindre til
Lærende, og var for hem en bystund skulde, end de forrige Troster, som
hem var vant til at høre, thi Tider var en ualmindelig gammel Mand,
og havde hem oflovet mange Trostebøger, men hans Kirke var seules
nu i hem skændt, og hie skæfuge indkaldte for ham Arbidighed og
Støtte for Guds Hiesse og for at iugttage de hellige Høvedinger som forret.
Tider, og at hem velde iugttage Kristendommens hellige Tjener.

Tider Høvedinger holdt enge Trost med Monien ved Kirken, men hem
kom til Kirken, yde hem med angang ind, inden alse hvorken til hie
eller venstre Tid, og med hem yde ind af Kirken, som man hem stræket
at flakke frem over Bied med sin Stave i Høvedinger for at lejere sig
hjem, hvor hem erode de forrige Tid af Dagen med sin Bibel eller
stil, for at orholde en mere fjertig uendelig Tid, end som Tilfor.
Det var ved Kirken. Tider Høvedinger var tillig en Høved af Eng.
Dommens Udsvæls og Tjyngelighed, hvorfor hem ofte spændte sig
Tider Misnie, og de sigte derfor til Gøngjeld pæu mange skændt at
ville hem og yde hem et og endel Tids. Tider var det Engung
at Tider skulde pæu Otten af flue Tid, Afledet forid, havde hem
summe uendel alle sine Livet som hem velde med Lige, i en Bunde.

for os her her skulde vor lidlig forsig om Morgenen at komme ind, i
midterst herdo nogle af Gutterne seer Guarden bortgjort dis her
Lieu, iden Tunte, id idug skal dis seer blive hjemme fra Potten,
neer her ikke findes sine Lieu igjen, men ider vor ikke neer los,
her gik her og tog ender Lieue som her herde i Buskved, og id forle
sin Beslutning alligevel, iden at lade sig make med, at Nuget her.
to vidneskabet, her. Dis skrev en god og tydelig Hændskrift, thi her
herde sine Hændsomhed vor et Skolebude, og som følger her af, blev
her altid af Sildnotelaget valgt til at fore Kongens Rele, neer Sild,
først foregik og Udfalg skulde ske ved Noten, id Guarden Scholl
her god Sildveue. Engene, medens at Udfalg af Sild ved Noten,
foregik seer det bedste, neerle Dis til at Udfolke "Stop Rele."
her, her bliver ikke mere en Sildfolgt idug, for di Blyanten min
gik itid. Hurtig vor Dis ikke, men forsigtig vor her i en hvor
Hæseend. Engene medens id herde et Sildleue stæende, spærte
Folk her, neer id skal begynder at følge Sild. Her, sagde Dis,
vi her følger hele Sildkædet til en Hænd id en fra, fremelig en Hænd
videre i Borgensfund.) vi sigte det vor bedst at vi fik følge hele
Kædet seer engene til en Hænd, end at følge 1. Botte her og en
worder dit, en her om en few Dage for, en under men men id gæve seer
Borg, og derfor sigter vi, at id vor bedst neer vi fik en, til at kjole
helt Kædet. Her herde sked id, id opstod en Storm om Natten, og
en Lømmestok kom nedende iden fra, id roet som Dis sagde,

og Tømmerstokken I see end pæne Noter, der som findes, seer ud held
Lillekæstet spillede pæne engang. - Der er vel ikke seer meget mærke-
ligt ved denne Fortælling, men den største Læse for men dog der de.
Der Læse om skunden i de af seer pænt i Offensiv. -

Post-Engelbriets Brev til Skole.

I Skolen ved Heerne i Borgens Læge, luede for om-
krant 80 Aar siden, en Hæmsmand ved Navn Engelbriet ifor ening
med sine Hæmsmand Kolene, der luede vore Romme noget til store,
men forresten vore de friske og rige Folk, og der de ingen Jord vil
have ud sigle med, seer om end de sig ved dagligt Arbeide, og ifor
bestyrtlig de skunden sig med Andre sig for andre og for komme
leg med Postens Befordring pæne Borgens Læge til Gårde, og der
seer Redaktør der seer den kommende Post tilbage, som skule en-
gang om Læge, ligesom seer af seer, der seer luede i Noter af Post-
Brevet, som der seer ved i Heerne, og bestyrt af Randolf,
have Engelbriet af seer pænt sig ud befordre med Posten de Rom-
mens Brev til sine Hæmsmand om i Borgens Læge.

Ante Nicolai Læge i Veeng, seer hvis pæne Engelbriets Stue
stod, sigt sig ifor, som for andre, ud have pæne skunden
nu seer behi vore ham til sine Tjeneste, dog seer det muligt ei ud
forhindre seer i seer pænt og forpligtet om i Heerne til
Postens Befordring og den Tjeneste seer Rende for andre. -
Engang i de seer skunden, have seer et Brev til

Moeder, og dette vilde hun have sendt i Solokule med den anden Mand
indførelse, hvorfor hun nævnte sin Gattingsætter, hun Lilla. Der,
og hun skulde give ind i Hverne Kunst og gode Sædeligt Komme
ind i Lilla. Lilla blev lagde i sin i Hov og Hov, og det blev hun
hvor indførelse sit Ord og frend stod hun med Hver i Hverne for
sin Levederne og spurgte hvad den havde at befale. Jo, min
Sædeligt, sagde Heidi, jeg har et Ord til Moeder, og jeg
var jeg i Alesund og talde med Lars Peter, som og hun har et Or-
d til Moeder og et Ord at nævne dit Ord. Jeg gjorde du den Aftale med
hver, at jeg skulde forde en Mand og Brev, for med Hver at holde det
2d. Vil du nu Sædeligt, seer du dig den Pris? Ja, siger Heidi,
og jeg har været istand til at indrette det, det, som vil jeg vist nævne.
Den Dag, siger Heidi, har jeg nu vist atole, og min Brev
i vort nævnte med Heidi for borte, og jeg vil du et Brev til det, som
Ting forsteer du dig, hvis du ikke skulde dig, og det med den
jeg var stent, og det nu du hjem og gjør dig for dig og kom frem tilbage
som skulde alle, som hun ved Hver. Med borte skulde alle
sige for, og inden Brev, skulde jeg senere med dig. Jeg vil have
Indførelse du, sagde Sædeligt, idet hun havde sig og fattede Hov.
en hun Hov? Ja, sagde Heidi, jeg har af alle Ord hun ved du
Brev, jeg har nok jeg har hun en Brev, som du Hverne
som Moeder ikke skulde hun Alesund til et gjore Bemærkning
over, at Heidi Brev var en stille Brev. — Det var Sædeligt
komme tilbage, og for den den norske Brev om i Pris.

^{Da kom} ~~Carina~~ ^{Carina} ~~Lovise~~ ^{Lovise} ~~Heide~~, skal jeg leve
sig de Sager som du skal have med. Se her, se her, er et Brev,
til henn Hustru Miss Møller, seer Møllers pærd, henn henn skrevet
mig til om jeg vil følge henn ex utrotera mine, hvor seer jeg end nu
ikke henn give henn noget bestemt Svad. Vil er det nu seer, at jeg for
denne Tid henn lidet Brev for henn, da ud Hændel, som lidet Bri-
gen er stærket, da stærket derfor nu borte seer Svadholmen til in-
gen Nytte, end lortid er nu ditte en Sag, som du ikke behøver at gytte
meget om, du leverer henn Rind Brev, siden seer jeg nu norrene
betonke mig seer denne Sag. Her er ogsaa et Brev til Pypen
X Møsefeldt med et Par Aersfugle til Forring. I Brevet henn jeg
meldt henn om henn Rind over lortid meynagle Tindt alle agerfor-
Korn, og sig henn, at det stod om nye Tattige om lortid mig dug og bud,
at jeg muette sige for, at lidet Korn Rind blev ud holdt. Her
er end videre et Brev til Apotheker Bleg, og til henn vil jeg sende
denne Tørsked til Forring, da Drongen i Næt seer seent om 2 u 3
Ligke henn borte seer Tindt. Nu henn du du seent ud Brevet som
du behøver, seer nu ud seer Brevet med Tilbehid, at det ikke stjo-
bort, men sig at seer det ender Sag, og henn nu ikke seer Lidet, seer
det for ud som en Lure Klid, og Ligke du seer Rind. -
Sagebrigt begav sig du seer Rind til Aulisind, hvor Lars Skov
celler henn henn brugt fenne Sager med seer Brevet og ver for sig til at til-
henn den mellem henn og Heide aftalte Rind til Allden. Jeg for
nok, seer Lars, at vi ikke kommer til at seer til Allden idag

Du er Del af Dagen allerede nu og forløben, og Deres end beløst Skjellen med
i Torden, men ve seer du rejs seerunge som vi Rea; vi her nu ikke
større Bred, end at vi Rea tage Lend seer hvilket Sted det end mattenne.
Du beger sig nu seer Reisen og du Vinden var meget fjælig, benyttede du
Lid begjærlig i Hærene, men siden man uette du benytte Reisen til du
næste ind til København, hvor du beslattede end tage Nætherberge. Om
Morgenen var Vinden gæret end nu men fjælig, seer at du med en frisk
Kælling Reim seer lig til Holst. Hvor skal vi du logge til Lend, sig
du Ingebrigt, seer end at vi Rea seer Bændelind under Tag, seer det ikke Kom
mer bort, som Hæren var bunge for. Jo jeg skal sørge for det seer Lend,
Kot, jeg er vel Riont med Hæning Al effete her yderst i Byen, hvor
herm skal vi vist blive hjælper med den Ting. Seer du for sig selv her
om, str nu det Forlangte Liffels seer ved Hænen. Hvor gæret du
Ingebrigt nu her, sig du Lend Kot, det er bedst vi nu aftaler hvor vi
skal træffe igjen, seer at vi ikke Kommer til at lede efter hin anden,
Det er vel bedst, at du gæret her og leverer den Forster som du her mig,
seer at der ikke ligger længere end nu vordig at. Seer, sig du Inge
brigt, jeg her er Del Bæren med, Rea du gæret mig ikke seer,
hvilket af sig som skal til Apothekeren. Jo, sig du Lend, dette skal til
Bli, log ved ikke seer det. Dette skal til Al eller seer Al olde
gæret. Seer nu Rea sig to Bæren og log for sig selv, seer gjæt du
er Tæt med engang ind over, og næst du Kommer tilbage, skal vi
træffe ved Bæren, hos Steffensen Bygning. Du ved nu vel hvor Apo
thekeren bor, Rea jeg trøste, Seer, jeg her det seer Ingebrigt, Det

skul vore et lidet Stykke inden for hen Jean V. Holen, som
er gift med Postdatteren fra Borgum. Jeg rigtig nok sagde Mær
Efter et Brev med Jean Kammerer, ligesom Angerigt sig nu blev vist
med et 2° Brev, som det Forsker i den ene Hænde, end over den, og da
han gik forbi den Gaard hvor Gjelm inden for, som de nu i den
ujævneste Angerigt, hvor Kammerer: vil du følge den Forsker
du her. Nei, jeg kan ikke det, var Præst. Hvorfor ikke kan
du følge den nu eller du selv følger mig. Nei sagde Angerigt,
der er bestemt til Forsker til Apothekerer, du jeg og selv her
et Brev som følger med, og det vil jeg give den rette Cier.
Nei: hvor Præst: er det ikke ligegyldigt for Apothekerer enten
han selv den Forsker eller ei, nu er du nu selv følger, kan enten
du eller Hænde som den Forsker en Angerigt, men nu var
det just af Vigtighed for mig, du jeg netop nu her Talskule og frem-
med i Hæfte. Det er jegters geult, nok, sagde Angerigt, at du
ikke skal blive hjulper nu eller selv følger, men du nu
indstillet, at jeg ikke kan gøre hvad du forlanger. Som her ind
i den, du gerne skal og selv dig en Drem, det kan gøre
jeg godt nu, du du kommer af Tieser. Ja Tak for det, var det
Angerigt, og efter at den nu her det Tricket et det Dremme,
blev hun nøget Præst, du belagte her, at det var en flom Om-
stændighed, at han ikke kunde efterkomme den Begjering som
han, og selv følger med et end her de prompt til ham. Næst et

Lees til, du gode gamle Mand, jegde Gjemmede, du skulde, at du
heer fort sig en Mand som ikke er fuen niifjend hvoerer fuen Bron
Tovind eller Tonge, nees her Reer fuen fuen om Geget som her va
sket. Ved det samme det 2de Gled, blev Angebrigt end om ere oprindt,
og jegde tilfiddet, at jeg tror jeg vover at folge dig Torsker. Iu gjor
til du min gode gamle Mand, jegde Gjemmede, du teber intet da
red, jeg er vis fuen at Bleg fjner at du gjorde det, der ved, at du vud
lut mig Torsker, nees her horet, at der var mig fuen meget om at
gjorde, at fuen noget fuen om nu fuen denne Tid, og feter her du 2de Mel
ling for det, om noget hvi Tid, men jeg pruet ikke. Mange Tale, og
Tuvdend, jegde Angebrigt, nu er den Sag gjort, jeg fuen nu se at smitte
Brevet ind til hem Bleg fuen en Mand fuen jeg ikke troffer hem selv,
men tilfiddet, at Bleg Reer skriv til bag til hem Heid, og at
Torsker som str skrevet om i Brevet ikke feldete mid, og da
fuen jeg ved Tuvden til Kiering. Angebrigt som uoprettet med sig selv
andere som fuen, Men det er det samme, denne Gjemmede vuer en fuen
gode gjornede Mand, at jeg Kriede mig ved at nege hem, og det vil
Reer om end en Torsker heller, og den Kiering nu ikke hem fuen slov Boter
ning, ender da blev spist af det ene eller andet andet, osv.
Ondt disse Betragtninger vuer Angebrigt ender videre, at henf det,
Rommer næste lige ind til et Torsker, gik fuen ind i det ikke
net aglevore Brevet til Kiering og fuen nu sig i slov det
Med hertege Skilt forfattet nu Angebrigt nu Vider lige ind til det
de gærd, om at stunde, indet hem fuen fuen det ved sig selv, Iu det

gik nok few godt, nu skal det skæne. Ved few Ankomst til
Mollersgaard, mødte han sig, og hans hvide Brev og ønske at tale
med Møller, hvor few han blev henviset til et Sted, hvor en Døt blev
uelbnet til en stor fjærtelig Stue, hvor Væggene var prydede med Betske,
sien og Gulvtræer malet med sorte og hvide Ruder, og hvor Møller
sæt ender i Stuen ved et lidet Bord og skrev. Nogle Tupper blev
few Bordet, rundt om ham. Dette Værelse var ikke det egentlige
Møllers Kontor, men et som han havde et mod Sags Frømmen.
De i, og de han havde læst Heides Brev, sagde han, at naar de
er næste forrige fra Bjerg, færer de komme ind i jorden for et
mod Sags et Heedsfængsel, som Heide skriver om og ønsker og
lille et mod Sags et Brev til ham. I med det tid Rulle Møller few
X Heids X Brev, og han skulde give den Rejsende en Drem, og nu
fumlende Møller med Angbrigt, om adskillige Ting, en lidet Stund,
især om Tilstandene few Pindsmire, blandt andet, hvor ledor det
skænt til med Heedsen det, om Heide hendes noget few Jonnu Tid.
Nu, sagde Angbrigt, det er ganske smænt med Heedsen det lorte
nu. Møller spurgte videre, Er der ingen der lorte som dreuer nogen
Heedsen nu for Tiden? Jo, sagde Angbrigt, der ender i Messind hand-
les noget. Sagde Møller, han i Vægsind her nu fra Tiden og nu
ger i Børgen, few at de skal nu stutte ham noget. Og few han sig
hør, at der skal nu komme en ny Mænd til Torskborget i
Norrvejsland, som uspu nu skal have begjant at handle, jeg tror

heer heider ^{de} Jonning. Jeg, jegde Ingebrigt, hvor skul om Nylde
gjædet i den Rejnag Kæmme gjord pæw denne heerde Tid, ikke er der Horn,
ikke Kult, ikke Hærsch eller Sky ud hundt med, og om det skulde
være gjordiggende nogle Nær hos enkelte Borgere i Bergen, siw vil det
være pæw ud hundt med. Møller pæwde, Forresten for det ind til, at
Jonning er en lidet livlig og Dreftig Mand. Jeg saw ham her forleden,
der han var her over som pæwde ex Tind. Jeg, jegde Ingebrigt, som
siger, at her skul være en meget Klug og lort Mand. Det Kæn
sind pæwde om, jegde Møller, at han Kæn være Klug pæw, at apæwde
et Skifte eller en Registreringsforutning, og at han Kæn være hjem
om i et eller andet Ketspingsmøw, der han her var et Kæmpebatal
her en Parastrius i Nordfjord, men KlagsKæmpe i Hæmde, er en anden Sag.
Cupler end Parantale med Møller, begær Ingebrigt sig æd over til Bjø-
en, og indt her normid sig det, mellem ham og Lars Pæw aftalt Tid,
hvorde skulde træffes, nær denne alvordt Kommer, og at der Møw med
ham, og indt at Ingebrigt Kæn, som næst arræn, indbrøt Lars Pæw,
en meget berste Tone, og sagde til Ingebrigt. Jeg nu her Die
spillet Møller et godt Tids og Din egen Rolle er pæw gul Vie?
Thi nu gæwde Tøllbetjentene om i Bjøen og siger efter De pæw
alle Kæster, for at pæw pæw pæw sig og heru sig i Ræwstæwæw,
for at blive der, indtil at Du her gjord Forklæring over, hvor
Die her gjord af den Tørsked som pæwde med Brevet til alpothe
Ræw. Du her ikke ullaer førs sig selv i Forlegenhed men og
pæw pæw mig i Skæw, der det ikke er godt for mig ullaer ud

no Brevden tilbage til Søndmøre u. sv. Angebregt stod som
hun var liden og ikke var i Stand at følge et existerende Ord, medens
Lars Thor fortsatte sin Skuffeprodiktion til hende, men endelig
dukkede for Hæller og Grund, omfjort var Sønd til at tale, had
hun indelig Lars Thor om, at hun meente nogle mellem hende og
Apotekerne, i Aalevning om Sagen med de Førske. De Apoteker
blev Bleg selv om de vidste om Sagen først begrebet,
at nemlig Bændvindel var stappet til at Angebregt ikke havde
iddet sit Ord efter Heide's Ord, selv om hun var til
indend at give Alskule med Lars Thor, tilbage til Sønd.
møre, idet et Tegn ved, hvorledes Angebregt og Heide for-
lygte om Sagen med Førske.

Spiegelst.

Efter Christen Vullim Døds den 18. 16 blev hans gjenlevende Enke Mrs.
siv alle de gift med en ung Mand, Mathias Duvholm, en
Søn af Johana Christopher Duvholm i Drønner. De blev
Aar Mathias Duvholm bebudet Solens Gæst indtæstet
betydelige Lørdagskævi i Borgvandsfjorden, og sagde hun og sine
Selv betrukkede Listeri der ved, at hun i Trüstedt fik egen Bænd
kommand med sine Drogge, indtæstet, at hun leide en Stigt-
mand, der var Hovedmand for Bænd. I dette sted, hvor om
hos er Tale, var Villem Borellia Vidne Skuen Hvermand
for Mr. Duvholms D. Bænd, og bragte de forvalgt, at

De næste ud til Fiskevær hvor Mandagsmorgen og Rom hjem om Lørdags
Tugraften. En Lørdagsaften, da det led noget ud i Fiskevær, Rom
Danhulms Dronge som forvunligt hjem til Poln, beklagende
Oventfulkomme Georden, ud der hvor det hele Tegner havde det
vort fere iøvligt borte fere Borgesteuluftet, eller retten oppesene
Tugit selv, idet ud et iøvnderligt Væx mæe det vist vore som ophol
Dag sig for. Sees snart det bliver mørkt, hvor Aften, fere snart det
hav bleit stille i Huset, her der begyndt mæe en flugt i Pisløng,
og Skæning og iøvnderligt ligsom Segning, fere ud sigerne alle
her mæe til rømme Huset, og tage de om Kutteriet om Huset.
I Aftensning af den Fortælling, sagde jeg Drongeatillig mæe om
tatte Villem Nedre Kruis, der skættelic i bemælte Borgesteu
debes Nøygjæstet for ud Rinnablen Mæe til det om tatte Sigeri,
det for sig, ud Sigerne ikke havde tilbragt Konge nagen Antonsteds.
Efter ud de nu fere liden havde tugeit Hvide, og det var stilt i Aften,
begyndt den fere mæe ^{og alle om} oppesene Tugit. Villem som om
næe lere vagea, der her horte den Bilde oppesene Tugit,
æiste sig i Dronge og sagde mæe hvi Stomme til Drongeat
"jeg vid ikke hvor jeg skal sig om den ^{og alle om} oppesene
Tugit, Güte, det er noget iøvnderligt Væx dette, jeg tror, ud
det mæe ikke vore noget godt dette." Der fere sagde Villem mæe
end næe hvi Stomme, "Er de af Gud, fere Ræe De lege
Dron om Dronge, mæe er De ud den Om, der Ræe De
reep det Sønders." Vid den hvi Røst, opste Dron

gel oppe puen Taget og man hørte, icellom ligesom Nagen
gik ned over Taget, men man hørte ogsaa ligesom om
Nagen sprang ned af Taget, og der efter blev det stille den öv-
rige Del af Natten. Om Morgenen var alle Noget i Hög-
jet nysgjerrig efter at komme til Erfaring om den sande
sterkehed til disse Vidunder. Man undersögte först oppe
puen Taget, og der viste det sig, at Skjulet til Lövet puen
Borgestuen, der var en Stögatäe, var resten opgjort af
en Hög, som havde föndt Nica vid op. Den Skjulet
för nogle Dage siden havde været knytt vid Lögstäl-
ning, och man hade legt det under Löfven, hvorvid
Fulg hade dräppt puen Skjulet, og saledes var ogsaa
Denne Gauden löst.—

Stora Tjälling 13^e Mars 1876

Stora Tjälling

J. A. Hagman